

Flora en fauna inventarisatie Golfbaan Delfland

Rapportage 152.01.17 Inventarisatie flora en fauna
Golfbaan Delfland

NLadviseurs

adviesbureau voor natuurbeheer
en landschapsoptimalisering

Colofon

Deze rapportage is opgesteld door NLadviseurs in opdracht van Golfbaan Delfland

10 november 2017

NLadviseurs
Kennislandgoed Larenstein
Larensteinselaan 26B
6882 CT VELP
026-7851440

Copyright: Alle rechten voorbehouden. Voor vermenigvuldiging van, of zinsneden en afbeeldingen uit deze rapportage gelieve contact op te nemen met NLadviseurs.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	pag. 5
1.1 Aanleiding en achtergrond	pag. 5
1.2 Methode en locatie	pag. 5
1.2.1 Voorbereidend bronnen onderzoek	pag. 5
1.2.2 Veldbezoeken	pag. 5
1.2.3 Methode	pag. 5
Hoofdstuk 2: Resultaten inventarisaties	pag. 7
2.1 Huidige situatie	pag. 7
2.1.1 Soortendiversiteit	pag. 7
2.1.2 Samenstelling vegetatie	pag. 7
2.2 Aandachtssoorten	pag. 7
2.2.1 Soorten Wet natuurbescherming	pag. 7
2.2.2 Rode Lijst soorten	pag. 9
2.2.3 Beschrijving beschermde soorten en Rode Lijst soorten	pag. 10
Hoofdstuk 3: Potenties	pag. 11
3.1 Potenties	pag. 11
3.2 Borging van verantwoord (natuur)beheer in de organisatie	pag. 11
Hoofdstuk 4: Aanbevelingen	pag. 13
4.1 Aanbeveling	pag. 13
Bronnen	pag. 15
Bijlage 1 Kaart bijzondere waarnemingen	pag. 16
Bijlage 2 Soortenlijst inventarisatie	pag. 17
Bijlage 3 Kaart met potenties	pag. 21

Figuur 1: Rietorchis in de waterkant

Hoofdstuk 1: Inleiding

In opdracht van Golfbaan Delfland heeft NLadviseurs flora en fauna inventarisaties uitgevoerd. De inventarisaties zijn uitgevoerd door onze veldecoloog, op diverse soortgroepen en verspreid over vier momenten in 2017. Doelstelling van de inventarisaties is een goed beeld te krijgen van beschermde plant- en diersoorten, de biodiversiteit en de natuurpotentie van het terrein.

1.1 Aanleiding en achtergrond

Golfbaan Delfland heeft in september 2017 het GEO-certificaat behaald voor duurzaam golfbaanbeheer.

In de eisen voor het behalen van het GEO certificaat wordt er in verschillende onderdelen verwezen naar de ecologie van het terrein. In eerste plaats dient de golfclub de landelijke en lokale wet- en regelgeving in acht te nemen (Wet natuurbescherming) en in tweede plaats wordt er gevraagd welke noemenswaardige soorten er in het terrein voorkomen, hoe hier in het beheer en ontwikkeling rekening mee wordt gehouden, en op welke manier voor- en achteruitgang in aantallen wordt bijgehouden.

Daarnaast vormen de inventarisaties nuttige hulpmiddelen bij beheer en onderhoud van de golfbaan. Voorkomende planten- en diersoorten zijn nuttige indicatoren voor verschillende aandachtspunten op het terrein (verstoring, vernatting, verruiging). Mede door deze zaken heeft Golfclub Delfland de opdracht aan NLadviseurs om een flora en fauna onderzoek uit te voeren.

1.2 Methode en locatie

In deze paragraaf is een korte beschrijving te vinden van de methodiek die is gehanteerd bij de inventarisatie en analyse van de gegevens.

1.2.1 Voorbereidend bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het daadwerkelijke veldwerk is een bronnenonderzoek uitgevoerd naar eerder waargenomen planten en dieren op en in de directe omgeving van de golfbaan.

Deze bronnen zijn niet verwerkt in het navolgende waarnemingenoverzicht, maar hebben bijgedragen aan de beeldvorming van eventueel potentieel aanwezige soorten.

1.2.2 Veldbezoeken

Middels looproutes zijn de delen van de golfbaan grenzend aan het intensief onderhouden speelgebied bezocht (rough, natuurrough, oevers, etc.). De looproutes zijn dusdanig gepland dat er een volledig

beeld is verkregen van de golfbaan en de verschillende aanwezige biotopen.

Zones waar veel beschermde en of rode lijst soorten voorkomen zijn aangegeven op een kaart (zie bijlage 1).

Er zijn vier inventarisatiemomenten geweest, namelijk:

- ~ 5 mei 2017 (ecologische controle werkzaamheden sloten);
- ~ 20 juni 2017;
- ~ 15 augustus 2017;
- ~ 5 september 2017.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de maanden mei t/m september om een zo breed mogelijk beeld te krijgen van de aanwezige soorten.

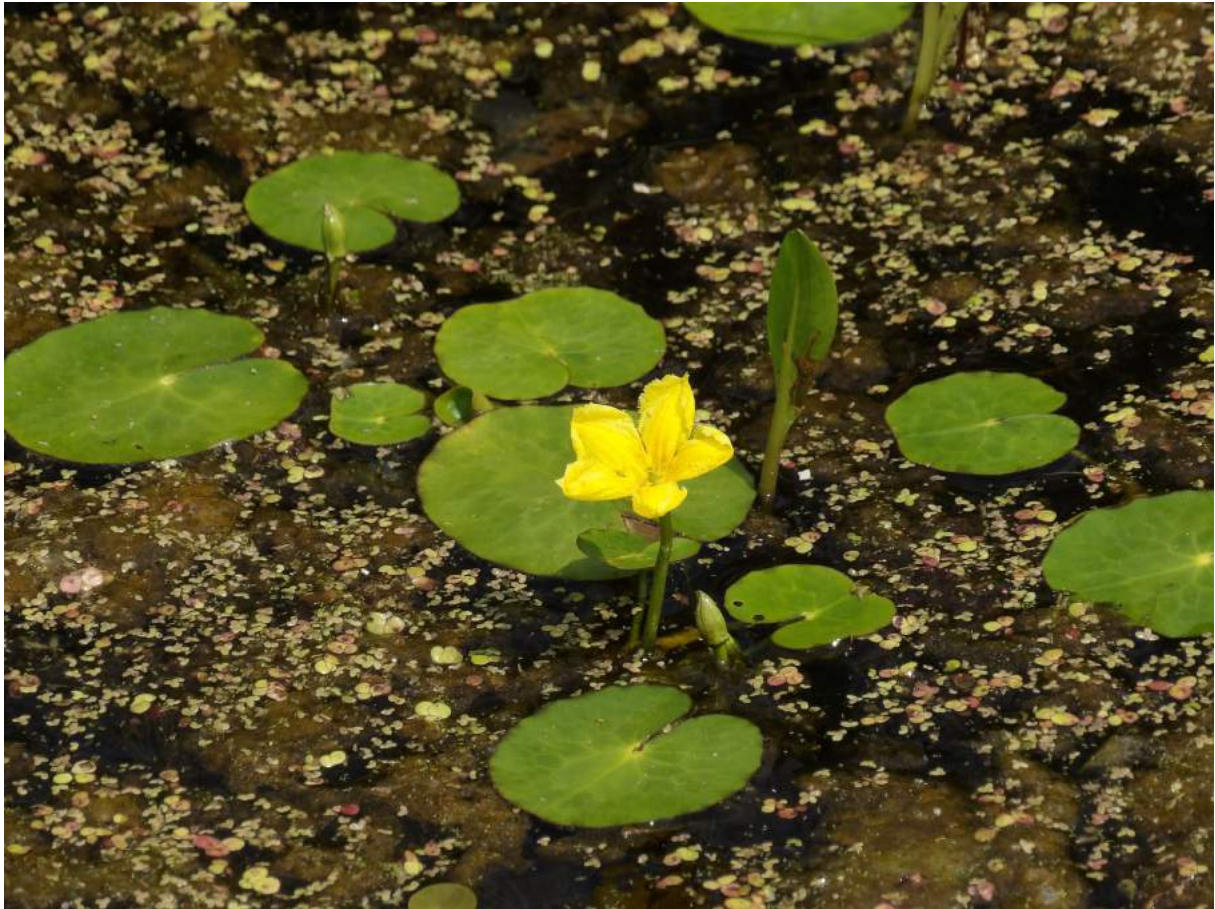
1.2.3 Methode

Tijdens deze inventarisatierondes zijn alle plant- en diersoorten op zichtwaarnemingen genoteerd. Ook is er vangst van amfibieën middels een schepnet uitgevoerd.

De volgende inventarisatiemethoden zijn gebruikt per soortgroep:

- ~ flora: gebiedsdekkende telronde;
- ~ vogels: zichtwaarnemingen;
- ~ amfibieën reptielen vissen: met schepnet;
- ~ dagvlinders/libellen: zichtwaarnemingen;
- ~ zoogdieren: sporen en uitwerpselen;
- ~ vissen: met een schepnet en zichtwaarnemingen.

De volledige gegevens van de inventarisaties zijn te vinden in de bijlagen.

6

Figuur 2: Gele plomp

Figuur 3: Visdief

Hoofdstuk 2: Resultaten inventarisaties

Naast de lijsten in de bijlage met een overzicht van alle waarnemingen, geven we hier een kort overzicht ten aanzien van de aangetroffen planten en dieren.

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Soortendiversiteit

Door de inventarisaties is een beeld ontstaan van de huidige biodiversiteit. Het aantal aangetroffen soorten per soortgroep is als volgt:

- ~ vaatplanten: 230 soorten;
- ~ vogels: vogelsoorten zijn wel waargenomen maar niet apart opgenomen;
- ~ zoogdieren: 1 soort;
- ~ amfibieën: 4 soorten;
- ~ dagvlinders: 11 soorten;
- ~ libellen en juffers: 15 soorten;
- ~ overige ongewervelden: 5 soorten;
- ~ vissen: 9 soorten.

Bij elkaar opgeteld zijn er **275** soorten waargenomen.

Dit beeld is een momentopname. Men mag er van uit gaan dat er meer soorten voorkomen, maar dat deze niet op het moment van inventariseren zijn aangetroffen.

2.1.2 Samenstelling vegetatie

Op de golfbaan zijn 230 verschillende vaatplantensoorten aangetroffen, waarvan een deel uit boom- en struiksoorten bestaat.

Er zijn diverse zeldzame soorten aangetroffen, zoals de appelbes en gestreepte leeuwenbek.

Het is dan ook interessant om te kijken naar wat de voorkomende plantensoorten betekenen voor de verschillende vegetatietypen, en daarmee biotopen, die op de golfbaan aanwezig zijn.

Middels een korte analyse is zichtbaar dat de volgende vegetatietypen het meest aanwezig zijn (in volgorde van meer tot minder aanwezig):

- ~ soorten van gesloten korte vegetaties op vochtige matig voedselrijke bodem;
- ~ soorten van ruigten op vochtige zeer voedselrijke bodem;
- ~ soorten van pioniersvegetaties op natte zeer voedselrijke bodem;
- ~ soorten van pioniersvegetaties op vochtige zeer voedselrijke bodem;
- ~ soorten van gesloten korte vegetaties op voch-

- tige zeer voedselrijke bodem;
- ~ soorten van verlandingsvegetaties in zeer voedselrijk water;
- ~ soorten van gesloten korte vegetaties op natte matig voedselrijke bodem;
- ~ soorten van gesloten korte vegetaties op droge matig voedselrijke bodem;
- ~ soorten van bos en struweel op natte matig voedselrijke bodem;
- ~ soorten van bos en struweel op vochtige matig voedselrijke bodem.

De hierboven benoemde soortgroepen duiden op een onderverdeling in korte gesloten vegetaties op matig tot zeer voedselrijke gronden en soorten van bos en struweel op zowel vochtige als natte gronden.

Deze indeling in soortgroepen geeft de huidige situatie goed weer. De ondergrond van de golfbaan bestaat hoofdzakelijk uit kalkarme woudeerdgronden op klei of veen wat over het algemeen een voedselrijke en vochtige uitgangssituatie oplevert. Dit betekent dat planten goed en snel kunnen groeien omdat er voldoende voedingsstoffen en vocht beschikbaar is.

Deze ondergrond heeft ook een keerzijde, namelijk dat vegetatie een groot deel van het jaar snel groeit. Dit kan leiden tot explosieve groei van snelgroeiende soorten zoals brandnetel en riet.

2.2 Aandachtssoorten

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van soorten die zijn opgenomen in de landelijke Rode Lijsten of worden beschermd middels de Wet natuurbescherming.

2.2.1 Soorten Wet natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming is vastgelegd dat het ministerie van EZ een lijst met alle soorten welke in Nederland voorkomen moet opstellen. Voor al deze soorten geldt de algemene Zorgplicht, die voorschrijft dat men zorgvuldig met de aanwezige flora en fauna omgaat en niet opzettelijk schade toe brengt of verstoort.

Daarnaast zijn er een aantal soorten die in Nederland extra beschermd worden doordat zij op de lijst met beschermde soorten staan. Er is een lijst voor Europees beschermde soorten. Dit zijn soorten die via de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn worden beschermd.

Figuur 4: Haas

Figuur 5: Korenbloem

Daarnaast is er een landelijke lijst met aanvullende soorten. Afhankelijk op welke lijst een soort voorkomt, kunnen bepaalde beheermaatregelen of andere ruimtelijke ingrepen al dan niet worden uitgevoerd, hetzij met een vrijstelling, hetzij met aanvullende compenserende of mitigerende maatregelen.

Op de golfbaan zijn de volgende beschermde soorten aangetroffen:

- ~ Gewone pad (vrijgesteld, Provincie Zuid-Holland);
- ~ Kleine watersalamander (vrijgesteld, Provincie Zuid-Holland);
- ~ Bastaardkikker (vrijgesteld, Provincie Zuid-Holland);
- ~ Bruine kikker (vrijgesteld, Provincie Zuid-Holland);
- ~ Haas (vrijgesteld, Provincie Zuid-Holland).

Vrijgestelde soorten

Dat deze beschermde soorten voorkomen op de golfbaan, wil niet zeggen dat er beperkingen ontstaan voor het uitvoeren van beheer.

Iedere provincie heeft een lijst met soorten opgesteld waar er onder speciale omstandigheden geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd wanneer wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. Dit zijn de zogeheten 'vrijgestelde soorten'. Voor de provincie Zuid-Holland is de vrijstelling van kracht wanneer het gaat om het verrichten van de volgende handelingen:

- ~ de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ~ bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- ~ bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- ~ bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Van alle beschermde soorten die zijn aangetroffen op de golfbaan geldt de vrijstelling.

Daarnaast zijn alle vogels die van nature in het wild in Nederland voorkomen zijn beschermd op grond van de Europese Vogelrichtlijn. Er zijn wel vogels waargenomen op de golfbaan, maar niet apart opgenomen op een lijst.

Naast het gegeven dat er op de golfbaan beschermde

soorten voorkomen, geldt voor alle in het wild levende dieren en planten de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat u de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.2.2 Rode Lijst en bijzondere soorten

Rode lijst

Soorten die voorkomen op de Rode Lijst zijn in hun voortbestaan bedreigde dier- en plantensoorten.

Of een soort op de Rode Lijst komt te staan wordt bepaald aan de hand van verspreiding en voorkomen in aantallen dat per jaar wordt vergeleken. Zo kunnen soorten lokaal talrijk zijn, maar nationaal gezien zeldzaam.

Een Rode Lijst soort heeft niet automatisch een wettelijk beschermde status, afgezien van de Zorgplicht. Een deel van de soorten komt ook voor in de lijsten van de Wet natuurbescherming en heeft daarmee wel een beschermde status.

De volgende aangetroffen soorten staan op de Rode Lijst:

- ~ Korenbloem (gevoelig);
- ~ wilde gagele (gevoelig);
- ~ bittervoorn (kwetsbaar).

Bijzondere waarnemingen

Ondanks dat de meeste orchideeën niet meer beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming, is het waardevol te vermelden dat zowel de brede wespenorchis en rietorchis zijn waargenomen op de golfbaan. Dit zijn soorten die hoge eisen stellen aan hun groeiomgeving. Het is dan ook waardevol om deze soorten te behouden.

In bijlage 1 is een kaart opgenomen met daarop waarnemingen van bijzondere planten. Deze soorten zijn in kaart gebracht omdat zij een indicatie geven van de kwaliteit van de verschillende vegetatietypen en het beheer daarop. Dit zijn ook soorten die in de komende tijd gemonitord kunnen worden. Hieronder zijn de soorten opgenoemd:

- ~ akkerereprijs: kenmerkende soorten voor akkerranden. In de buurt groeit deze soort wel meer, maar op de Golfbaan is dit de enige locatie.
- ~ gaspeldoorn: deze zijn aangeplant, maar kennen wel uitlopers.
- ~ grote ratelaar: bijzondere waarneming. Komt in de omgeving in minder mate voor in en rondom natuurgebieden.
- ~ moerasspirea: kenmerkende soort van oevers met veen.

~ rietorchis: voorheen beschermde soort. Mooie ambassadeurssoort voor de golfbaan.

2.2.3 Beschrijving beschermde soorten en Rode Lijst soorten

In deze paragraaf zijn de soorten met een Rode Lijst status beschreven.

Korenbloem

Beschrijving

Een akkerplant met trompetvormige straalbloemen in een diepe blauwe kleur. De bladeren zijn langwerpig en de stengel is grijsachtig groen met een viltige beharing. De plant kan 30 tot 60 centimeter hoog worden.

Biotoop

Zonnige, open plaatsen op matig droge, matig voedselrijke, kalkarme tot kalkrijke grond.

Voorkomen in omgeving

Opvallend is de waarneming van deze soort, gezien de bodem van de golfbaan uit klei en veen bestaat. In de omgeving van de golfbaan is deze soort de afgelopen jaren niet waargenomen.

Wilde gage

Beschrijving

Wilde gage is een struikvormer waarvan de lancetvormige bladeren een aromatische geur afgeven. De struik bloeit in april en mei met goudkleurige katjes en kan 150 cm hoog worden.

Biotoop

Zonnige plaatsen op vochtige tot natte, matig voedselarme, zwak zure tot zure, venige grond (veen, zand en leem).

Voorkomen in omgeving

Wilde gage is volgens het bronnenonderzoek niet waargenomen in de directe omgeving van de golfbaan. De ondergrond van de golfbaan zorgt wel voor een geschikte groeiplaats voor deze soort.

Bittervoorn

Beschrijving

Een kleine, hoog gebouwde vis die behoort tot de familie van de karperachtigen. Het lichaam is zijdelings afgeplat met zilverkleurige flanken en een blauwgroene lengtestreep richting de staartwortel. De zijlijn is onvolledig (vier tot zeven schubben lang). Bittervoorn wordt maximaal circa 10 cm lang.

Biotoop

In Nederland komt de soort voor in de plantenrijke oevers van de uiterwaardwateren van het rivierengebied, poldergebieden en de benedenlopen van riviertjes en beken. Het is belangrijk dat zoetwatermosselen als schildersmossel en zwanenmossel in hetzelfde water voorkomen, deze zijn onmisbaar voor de voortplanting.

Voorkomen in omgeving

De bittervoorn is niet waargenomen in de directe omgeving van de golfbaan.

Figuur 6: Pijlkruis

Hoofdstuk 3: Potenties

Door de resultaten en de veldbezoeken gedurende het jaar, zijn er ook locaties gevonden waar nog winst te halen valt op de golfbaan t.a.v. natuurlijke ontwikkelingen, beheer en andere punten. In dit hoofdstuk is daarvan een opsomming te vinden die refereren aan de potentiekaart in bijlage 3.

3.1 Potenties

Tijdens de inventarisaties is er niet alleen gekeken naar welke natuurwaarden er op dit moment aanwezig zijn op de golfbaan, maar ook naar mogelijkheden voor het verhogen en uitbreiden van die natuurwaarden. In deze paragraaf worden de potenties beschreven. In bijlage 3 is de potentiekaart te vinden. De nummers die te vinden zijn op de kaart komen overeen met de opsomming die hieronder volgt.

1: Broedvogelbiotoop in struweel

Potentie broedvogelzone door extensief struweel beheer. Struweel in golfuwe delen meer laten ontwikkelen. Eventueel aanvullen met besdragende soorten.

2: Broedvogelzone struweel en riet

Geschikte zone voor riet- en broedvogels. Stimuleer struweel en leg houtstapels/hourillen aan.

3: Creëren kruidenrijk grasland

Potentie kruidenrijk grasland voor bijen door versralen t.b.v. vegetatieontwikkeling. Door maaien en afvoeren/schapenbegrazing.

4: Extensief beheer slootkanten

Potentie extensief slootbeheer door gefaseerd te schonen. Waken voor intrede riet in de fairways. Schouw- paden extensief maaien.

5: Extensief beheer slootkanten en creëren kruidenrijke strook

Potentie extensief slootbeheer door gefaseerd schonen, eventueel oeverzones inzaaien met kruiden en boekweit.

6: Extensief roughbeheer

Extensief beheren van zone langs sloot door gefaseerd te maaien en af te voeren of schapenbegrazing.

7: Gefaseerd beheer knotwilgen

Om en om knotten van wilgen. Let hierbij op aanwezige holten, ten behoeve van jaarrond beschermde nesten/verblijfplaatsen. Knotten in januari/februari.

8: Gefaseerd poelbeheer

Gefaseerd schonen van poel door delen van de poel te ontzien bij onderhoudswerkzaamheden (1/3 deel).

9: Kruidenrijk grasland

Potentie kruidenrijk grasland voor bijen. Verschalen door maaien en afvoeren of schapenbegrazing.

10: Nestbiotoop ijsvogel herstellen

Potentie extensief slootbeheer ten behoeve van de ijsvogel en eventueel aanleggen ijsvogelwand.

11: Nestbiotoop oeverzwaluw herstellen

Potentie oeverzwaluw. Voorkom dat er betreding is door schapen door het afrasteren van de wand. Heeft jaarlijks klein onderhoud nodig.

12: Nestbiotoop zwaluw en steenuil

Potentie zwaluwen in en rondom het bestaande schuurtje. Ophangen van nestkast en/of broedplankjes.

13: Open maken zicht- en speellijn

Potentie creëren van doorzichten t.b.v. golf. Gefaseerd riet verwijderen uit speellijn. Meerdere malen maaien in de periode half februari – maart.

14: Potentie natte oeverzone

Verder afgraven van de bestaande laagte voor het creëren van een natte laagte.

3.2 Borging van verantwoord (natuur) beheer in de organisatie

Door kennis en verantwoordelijkheid van een verantwoordelijke omgang met de natuurlijke waarden op de golfbaan, kan er actief worden gewerkt aan het verhogen van de natuurwaarden. Veel hiervan ligt bij de greenkeeping, maar ook het management van de golfclub kan het voortouw nemen door doelen te formuleren voor de natuurlijke elementen op de golfbaan en dit door te vertalen naar de uitvoering van het beheer.

Figuur 7: Delen van het golfterrein zijn afgesloten voor golfers om de natuurwaarden niet te verstoren

Hoofdstuk 4: Aanbevelingen

Als laatste onderdeel van deze rapportage geven we een aantal aanbevelingen en te nemen vervolgstappen.

4.1 Aanbevelingen

Op basis van de potentie van de golfbaan en de inventarisaties, worden de onderstaande aanbevelingen gedaan:

Opstellen beheerplan

Om voor een organisatie-brede bewustwording te zorgen omtrent de natuurwaarden op de golfbaan en het beheer van natuurlijke elementen structureel aan te pakken, raden we aan om een beheerplan voor deze elementen op te stellen. Een beheerplan vormt de basis voor planvorming en beheer op de moderne golfbaan. In een goed beheerplan is niet alleen het beheer per spel- of natuurelement beschreven, maar ook de visie van een golfclub op hoe het natuurlijke terrein eruit moet zien, vormt een belangrijk onderdeel. Met een beheerplan kan de golfbaan doelmatiger en efficiënter beheerd worden.

Veel van de beschreven potenties in hoofdstuk 3 kunnen de inhoud vormen van zo'n beheerplan. Hieronder zijn deze potenties nog een keer benoemd en vertaald naar acties:

- ~ Hang nestkasten op voor de steenuil aan de oostzijde van het schuurtje, hier ondervinden de vogels minder last van het publiek;
- ~ Herstel het schuurtje en zorg voor openingen zodat broeders als uilen en zwaluwen gebruik kunnen maken van dit gebouw;
- ~ Struweel in extensief gebruikte delen van de golfbaan laten uitgroeien, zodat broedvogels hier hun nesten kunnen maken;
- ~ Sloten gefaseerd schonen door het ene jaar de linker helft en het andere jaar de rechterhelft te schonen. Hiervan profiteren diverse soorten zoals de vroege glazenmaker;
- ~ Op de golfbaan is een hoogstamboomgaard aanwezig die op dit moment weinig ontwikkeld is. Vraag advies op over het beheer van de bomen zelf en welke mogelijkheden er zijn voor de ontwikkeling van soortenrijk grasland onder de bomen;
- ~ Herstel de oeverwalwand en beplant de noordzijde met hondsroos voor bescherming van de wand op betreding;
- ~ Onderzoek de mogelijkheden voor schapenbegrazing op meerdere plekken op de golfbaan om de vegetatiestructuur te verbeteren;

- ~ Schoon de aanwezige poelen op in fases om amfibieën meer te faciliteren;
- ~ Pas het beheer van riet aan om de hoeveelheid terug te dringen op locaties waar het te snel groeit. Hierbij valt te denken aan het maaien in half-februari;
- ~ Maak een maaiplan voor alle (riet)oevers met daarin locaties, frequenties en methodiek.
- ~ Wanneer de knotwilgen worden onderhouden in januari en februari, zorg ervoor dat holen van vogels worden gemarkeerd zodat deze niet incidenteel worden aangetast;
- ~ Onderzoeken welke bloemenmengsels geschikt zijn voor het akkertje.

Implementatie gedragscodes

Gedragscodes en de bijbehorende checklists beschrijven de wijze waarop er in het dagelijks beheer en groot onderhoud op een golfbaan dient te worden omgegaan met soorten die beschermd zijn volgens de Wet natuurbescherming. Door een Gedragscode te gebruiken kan een golfbaan aantonen dat zij het beheer zorgvuldig uitvoeren.

Op dit moment wordt er gewerkt middels de Gedragscode van de Unie van Waterschappen (klopt dit?). De golfbaan is rijk aan waterpartijen die een watervoerende functie hebben. Dit is de reden dat er in het beheer rekening dient te worden gehouden met de schouw die wordt opgelegd door het Waterschap. Op de golfbaan komen ook andere natuurtypen voor, zoals graslanden, struweel en plantvakken. Om deze reden raden we aan om ook de Gedragscode natuurbeheer te gaan hanteren.

Bronnen

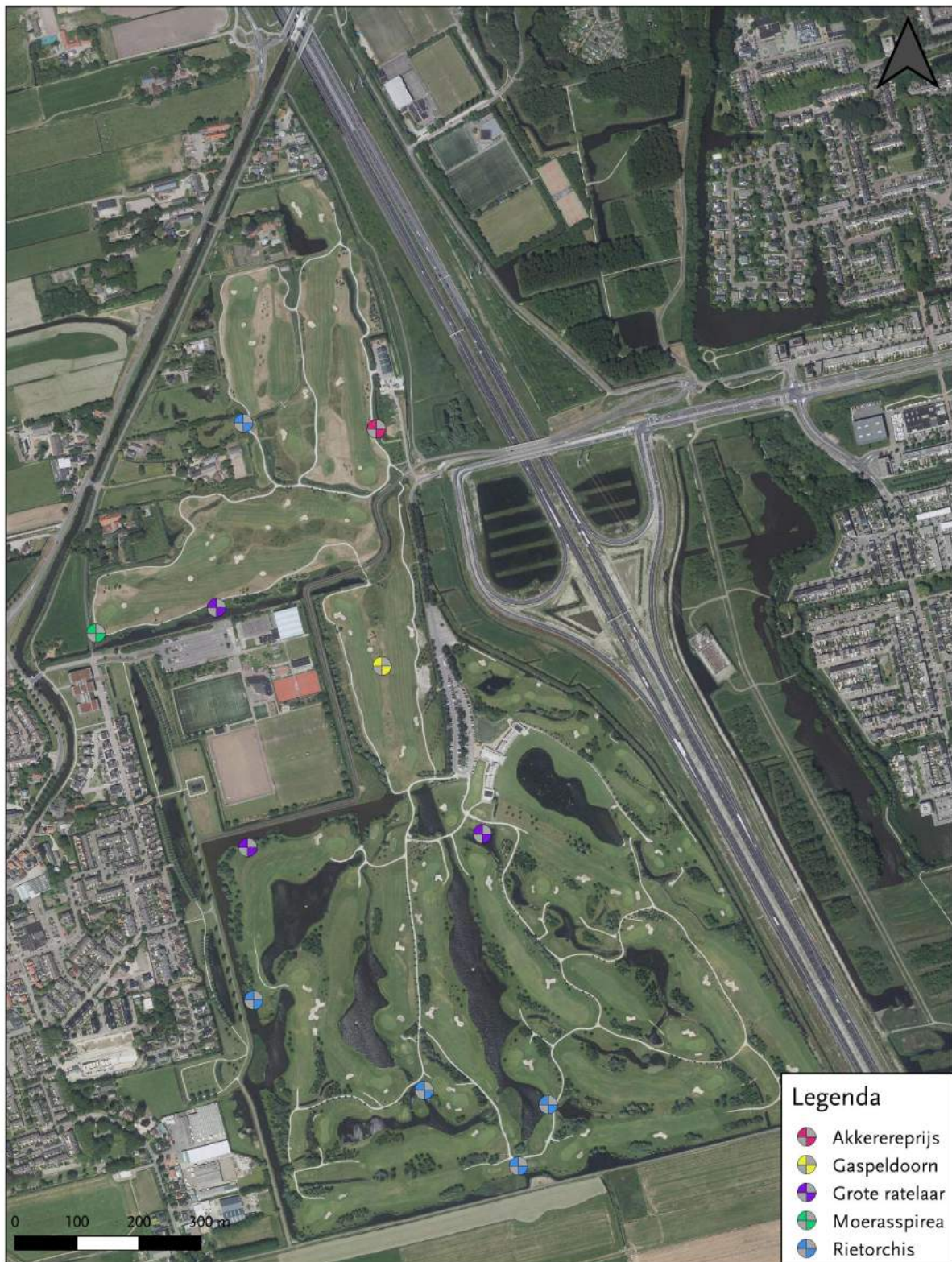
www.nederlandsesoorten.nl
www.soortenbank.nl
www.wilde-planten.nl
www.vogelbescherming.nl
www.libellennet.nl
www.vlindernet.nl
www.ravon.nl
www.waarneming.nl

Online bodemkaart via PDok - <http://pdokviewer.pdok.nl/>

Internationale Rode Lijst - <http://www.iucnredlist.org/>

Bijlage 1: Kaart bijzondere waarnemingen

Datum: 9 november 2017
Schaal: 1:7500
Project: Golfbaan Delfland
Kaartformaat: A4

Bijzondere waarnemingen

NLadviseurs

Bijlage 2: Soortenlijst inventarisatie

In deze bijlage een overzicht van de waarnemingen die gedaan zijn tijdens de in dit rapport beschreven flora en fauna inventarisatie in 2017.

Toelichting op gebruikte afkorting:

~ **RL: Rode Lijst soort met status**

~ **Beschermde soort volgens de Wet natuurbescherming**

1. Vaatplanten

Akkerdistel

Akkerereprijs

Akkerkers

Akkerkool

Akkermelkdistel

Amerikaans krentenboompje

Appel

Appelbes

Bergbasterdwederik

Bijvoet

Bitterzoet

Blaartrekkende boterbloem

Bosveldkers

Brede wespenorchis

Bultkroos

Canadapopulier

Canadese fijnstraal

Draadereprijs

Duizendblad

Echte kamille

Echte koekoeksbloem

Echte valeriaan

Eenstijlige meidoorn

Egelboterbloem

Engels raaigras

Es

Europese hanenpoot

Fijne waterranonkel

Fioringras

Fluitenkruid

Gaspeldoorn

Geknikte vossenstaart

Gekroesde melkdistel

Gelderse roos

Gele lis

Gele plomp

Gele waterkers

Gestreepte leeuwenbek

Gestreepte witbol

Gevleugeld hertschooi

Gewone / Glanzige hoornbloem

Gewone berenklauw

Gewone braam

Gewone brunel

Gewone dotterbloem

Gewone engelwortel

Gewone esdoorn

Gewone margriet

Gewone melkdistel

Gewone reigersbek

Gewone rolklaver s.l.

Gewone smeewortel

Gewone vlier

Gewone vogelkers

Gewone waterbies

Gewone waternavel

Gewoon biggenkruid

Gewoon reukgras

Gewoon speenkruid

Gewoon struisgras

Gewoon varkensgras

Glanshaver

Grauwe abeel

Grauwe wilg s.l.

Greppelrus

Grof hoornblad

Grote brandnetel

Grote egelskop

Grote kattenstaart

Grote klapproos

Grote klit

Grote lisdodde

Grote ratelaar

Grote vossenstaart

Grote waterweegbree

Grote weegbree

Grove varkenskers

Haagwinde

Harig wilgenroosje

Hazelaar

Hazen zegge

Heelblaadjes

Heen

Heermoes

Heggenwikke

Hennegras

Herderstasje

Herik

Hoenderbeet

Hoge cyperzegge

Holpijp
Hondsdrif
Hondsroos s.l.
Hopklaver
Hulst

Jakobskruid

Kale jonker
Kalmoes
Kantige basterdwederik
Katwilg
Kikkerbeet
Kleefkruid
Klein hoefblad
Klein kroos
Klein kruiskruid
Klein streepzaad
Kleine brandnetel
Kleine egelskop
Kleine klaver
Kleine lisdodde
Kleine veldkers
Kleine watereppe
Klimop
Kluwenhoornbloem
Kluwenzuring
Knikkend tandzaad
Kompassla
Koninginnekruid
Koolzaad
Korenbloem (RL: gevoelig)
Korrelganzenvoet
Kroontjeskruid
Kropaar
Kruipende boterbloem
Kruipertje
Krulzuring
Kweek

Lidrus
Liesgras
Liggende vetmuur

Madeliefje
Mannagras
Melganzenvoet
Middelste teunisbloem
Moerasandoorn
Moerasdroogbloem
Moerasrolklaver
Moerasspirea
Moeraswalstro
Moeraswederik
Moeraszegge
Moeraszuring

Oeverzegge
Oranje havikskruid

Paardenbloem
Paarse dovenetel
Paddenrus
Perzikkruid
Pijlkruid
Pijptorkruid
Pinksterbloem
Pitrus
Puntkroos

Raapzaad
Reuzenberenklauw
Ridderzuring subsp. obtusifolius
Riet
Rietgras
Rietorchis
Rietzwenkgras
Ringelwikke
Robertskruid
Rode klaver
Rode kornoelje
Rode waterereprijs
Rood guichelheil
Rood zwenkgras
Ruige zegge
Ruw beemdgras
Ruwe berk
Ruwe bies

Schedefonteinkruid
Scherpe boterbloem
Scherpe zegge
Schietswilg
Schijfkamille
Slanke waterkers
Slanke waterweegbree
Sleedoorn
Slipbladige ooievaarsbek
Smalle waterpest
Smalle weegbree
Spaanse aak
Speerdistel
Spiesmelde
Sterrenkroos (G)
Stinkende gouwe
Stippelganzenvoet
Straatgras

Timoteegras
Tweerijige zegge
Valse voszegge
Veelwortelig kroos
Veenwortel
Veerdelig tandzaad

Veldbeemdgras
Veldzuring
Voederwikke
Vogelmuur
Vogelwikke
Vroegeling

WATERGENTIAAN
Watermunt
Waterpeper
Watertorkruid
Waterzuring

Wilde gagel (RL: gevoelig)

Wilde kardinaalsmuts
Wilde liguster
Winterlinde
Witte abeel
Witte dovenetel
Witte klaver
Wolfspoot
Wortelloos kroos

Zachte berk
Zachte dravik
Zachte ooievaarsbek
Zandraket
Zeegroene rus
Zevenblad
Zilverschoon
Zomereik
Zomp- / Moerasvergeet-mij-nietje
Zomprus
Zompzegge
Zwanenbloem
Zwarte els
Zwarte mosterd
Zwarte nachtschade

2. Zoogdieren

Haas

3. Amfibieën

Bastaardkikker

Bruine kikker

Gewone pad

Kleine watersalamander

4. Vlinders

Atalanta

Bont zandoogje
Bruin zandoogje

Dagpauwoog

Hooibeestje

Icarusblauwtje

Klein geaderd witje

Klein koolwitje

Kleine vos

Kleine vuurvliinder

Landkaartje

5. Libellen en juffers

Azuurwaterjuffer

Bruinrode heidelibel

Gewone oeverlibel

Grote keizerlibel

Grote roodoogjuffer

Houtpantserjuffer

Lantaarntje

Paardenbijter

Platbuik

Steenrode heidelibel

Variabele waterjuffer

Viervlek

Vroege glazenmaker

Vuurlibel

Watersnuffel

6. Overige ongewervelden

Bruine sprinkhaan

Gewoon spitskopje

Grote groene sabelsprinkhaan

Struiksprinkhaan

Zuidelijk spitskopje

7. Vissen

Baars

Bittervoorn

Blankvoorn

Brasem

Kleine modderkruiper

Rietvoorn

Snoek

Tiendornige stekelbaars

Zeelt

Bijlage 3: Kaart potentiezones

Datum: 9 november 2017
Schaal: 1:7500
Project: Golfbaan Delfland
Kaartformaat: A4

Ecologische potenties

NLadviseurs